

بررسی فراوانی اختلال کمبود توجه و بیش‌فعالی در ۵۰ کودک مبتلا به صرع

احمد طالبیان^{*۱}، هادی خداپرست^۲، حمزه صدیقی^۳، محسن تقدسی^۴، سیدغلامعباس موسوی^۵

خلاصه

سابقه و هدف: نظر به این که اختلال کمبود توجه و بیش‌فعالی (ADHD) از بیماری‌های رایج کودکان است که در ۵ تا ۱۰ درصد آنها حادث شده و یکی از علل شایع مراجعه‌ی کودکان به درمانگاه‌های اعصاب و روان‌پزشکی است، و با توجه به این که این اختلال در کودکان مبتلا به صرع شایع‌تر از جمعیت معمول است و مطالعه‌ای در این رابطه در کشور ما صورت نگرفته این تحقیق جهت تعیین فراوانی ADHD در کودکان مبتلا به صرع مراجعه‌کننده به مراکز درمانی شهرستان کاشان در سال ۱۳۸۴ انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی Cross-Sectional تعداد ۵۰ کودک مبتلا به صرع در محدوده‌ی سنی ۳ تا ۱۷ سال مورد بررسی قرار گرفتند، همه بیماران دو پرسشنامه یکی شامل سوالات تشخیصی ADHD و نوع آن مطابق معیارهای استاندارد DSMIV و دیگری حاوی ویژگی‌های دموگرافیک از جمله: سن، جنس، بعد خانوار، رتبه تولد، نوع تشنج بر اساس نشانه‌های بالینی با توجه به نظر فوق تخصص اعصاب کودکان، سابقه‌ی تشنج تب، وضعیت هوش کودک بر اساس آزمون وکسلر، وجود نشانه‌های ADHD قبل یا بعد از به کارگیری داروی ضد تشنج توسط محقق با کمک والدین تکمیل گردید، همچنین مصاحبه بالینی توسط روان‌پزشک کودکان صورت گرفت. اطلاعات حاصله با استفاده از شاخص‌های توصیفی و آزمون‌های آماری کای دو و فیشر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: از ۵۰ کودک مورد مطالعه تعداد ۲۱ نفر (۴۲ درصد) مبتلا به ADHD بودند، از دخترها ۴۵/۸ درصد و از پسرها ۳۸/۴ درصد ADHD داشتند. فراوانی ADHD در گروه سنی ۷-۳ سال ۶۹/۲ درصد و بالاتر از آن ۳۲/۴ درصد بود ($p=0/025$). ADHD در فرزندان اول خانواده شایع‌تر از فرزندان بعدی بود. تاریخچه‌ی تشنج تب در کودکان مبتلا به صرع با ADHD شایع‌تر از موارد بدون ADHD بود. وضعیت هوش غیرطبیعی در ۲۳/۸ درصد کودکان با ADHD و ۳/۴ درصد از موارد بدون ADHD دیده شد. نشانه‌های ADHD در ۴۲/۸ درصد قبل از پیدایش تشنج وجود داشته و در ۵۷/۱ درصد بعد از پیدایش تشنج شروع شده بود. در ۳۳ درصد از موارد، نشانه‌های ADHD بعد از شروع داروی ضد تشنج تشدید شده بود. از بین داروهای ضد تشنج فنوباریتال نقش عمده‌ای در ایجاد و تشدید نشانه‌های ADHD داشت. **نتیجه‌گیری:** اختلال ADHD در کودکان مبتلا به صرع فراوانی قابل توجهی دارد. توصیه می‌شود در همه کودکان با شروع تشنج، مشاوره روان‌پزشکی از نظر وجود نشانه‌های ADHD به عمل آمده، همچنین در انتخاب داروی ضد تشنج دقت کافی به کار رود.

واژگان کلیدی: صرع، کودکان، کمبود توجه همراه با پرفعالیتی، تشنج

۱- دانشیار گروه کودکان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - مرکز تحقیقات تروما

۲- استادیار گروه روان‌پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۳- پزشک عمومی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۴- مربی گروه داخلی - جراحی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۵- مربی گروه بهداشت عمومی و آمار دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان - مرکز تحقیقات تروما

* نویسنده مسؤل: احمد طالبیان

آدرس: کاشان، کیلومتر ۵ بلوار قطب رواندی، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی، گروه کودکان

پست الکترونیک: Talebianmd@yahoo.com

تلفن: ۰۹۱۳ ۱۶۲ ۹۴۵۶

تاریخ دریافت: ۸۵/۱۲/۲۱

تاریخ پذیرش نهایی: ۸۶/۱۰/۲۵

دورنویس: ۰۳۶۱ ۵۵۵۸۹۰۰